

Dit is de nieuwsbrief van het project WEL in ontwikkeling (WEL). Dit project sluit aan bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en wil nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. 116 Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben subsidie ontvangen voor dit project en zijn aan de slag gegaan voor en met ten minste vijf jeugdigen.

In deze nieuwsbrief een bericht uit de Gemeente Oldambt, waar achter alle WEL-casussen armoede schuilgaat. 'Kinderen hebben kleine wensen', zegt casemanager Daniëlle Vrieze. 'Wij moeten leren door de ogen van het kind te kijken om hun ontwikkeling te kunnen stimuleren.' Verschillende regio's experimenteren met 'de leerkracht op de fiets'. WEL maakte er een notitie van. Lees hoe je deze kunt bemachtigen. We gingen opnieuw in gesprek met Gerben Elissen van Samenwerkingsverband de Meierij en vroegen hem naar de voortgang in de WEL-casussen. 'Soms frustratie, maar gelukkig ook successen', laat hij weten.

Tot slot uiteraard weer de agenda voor aanstaande trainingen en bijeenkomsten.

We wensen jullie veel leesplezier en zien jullie graag bij een van onze bijeenkomsten!

De projectpartners [Gedragswerk](#), [Ingrado](#) en [het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd](#) ontvangen graag suggesties en input voor deze nieuwsbrief. In steeds meer regio's is ontwikkeling. Laat van je horen en inspireer elkaar!

SOMS FRUSTRATIE EN GELUKKIG OOK SUCCESSEN

Er waren momenten dat er meer frustratie was dan optimisme, zegt Gerben Elissen ondersteuner passend onderwijs bij Samenwerkingsverband VO de Meerij en kartrekker van WEL. Neem nou Bas, een jongen van 13 over wie we in WEL-nieuwsbrief #16 schreven. Bas is een jongen met een spraak-taalstoornis en een laag cognitief niveau. De plek waar hij deels woont en dagbesteding krijgt, komt niet tegemoet aan zijn ontwikkelingsbehoefte. In een inspirerend werkatelier werd een ontwikkelplek voor Bas geschetst.

‘We zijn nu ruim een half verder en nog niet erg opgeschoten’, zegt Gerben. ‘Het komt erop neer dat alle partijen super betrokken zijn, iedereen gunt Bas de best mogelijke plek, maar als puntje bij paaltje komt is er geen zorgpartner die z’n vinger opsteekt of locatie waar we het kunnen realiseren. We zijn zo gebonden aan regeltjes...’ We horen argumenten als: “Bas past niet in onze doelgroep”, “Dit gedrag is bij ons een contra-indicatie. Als daar eerst aan gewerkt wordt, kunnen we erover nadenken”, “We willen wel, maar denken dat wij niet de beste partij zijn”.

Twee sporen

Laatst organiseerden we een Pleisterplaats waar nieuwe zorgaanbieders deelnamen. Vanuit WEL hadden we een poster gemaakt over Bas zodat hij er ‘bij was’ (zie afbeelding – Bas heet hier Jelle). Ik had serieus de neiging om de sleutel om te draaien en de deur pas weer te openen als iemand z’n hand had opgestoken. Er namen ook drie verschillende zorgboerderijen deel, het speciaal onderwijs en de zorgconsulent van de gemeente.

‘Ondertussen hebben we wel twee sporen. Zo is er een zorgboerderij die wel een

plekje wil creëren voor Bas, maar pas start in 2025. En er is een mogelijkheid voor ‘zorg-in-klas’. Beide sporen onderzoeken we nu verder. De ouders willen Bas nadrukkelijk niet twee keer naar een andere plek laten gaan. Dus wat we nu kiezen moet duurzaam zijn. Er wordt daarom gekeken naar een vso-school voor kinderen met een verstandelijke beperking waar we zorg aan kunnen toevoegen.’

Boksleraar

‘Successen zijn er gelukkig ook. Zoals voor een jongen die al lange tijd thuiszat en voor wie we in eerste instantie ook geen oplossing zagen. De wens van de jongen zelf en van zijn moeder was terug te gaan naar school. Deze jongen voelt zich bij slechts een paar mensen veilig, een daarvan is zijn boksleraar. Op hem deden we een beroep, hij is de sleutelfiguur. De boksleraar

zou hem kunnen helpen om stapje voor stapje terug te keren naar school. Om dit te kunnen waarmaken, moest deze boksleraar meer uren krijgen van de gemeente en moest er een school zijn die het aandurfde. Die hebben we gevonden, nota bene een vso-school in zijn eigen dorp. We zijn begonnen met een half uur en bouwen dat nu langzaam op. De wens is dat hij uiteindelijk weer fulltime naar school kan.'

De boksleraar is de sleutelfiguur

'Voor een andere jeugdige ben ik in gesprek gegaan met een reguliere vo-school. Ik wilde hem daar graag als gast-leerling plaatsen. We hebben voor deze leerling de

Digibende als oplossing op de wat langere termijn, maar in de tussentijd moeten we een tussenstap maken. Hij zit al anderhalf jaar thuis en wil niet naar het speciaal onderwijs. We proberen nu degene die hij vertrouwt vanuit de dagbesteding meer uren te laten krijgen zodat ze samen naar de reguliere school kunnen. Misschien kunnen ze starten met een half uurtje rondlopen, een keer een les bijwonen. Zo kan hij wat socialiseren en zijn gedrag en emoties leren reguleren. We moesten dus een school vinden die hem niet kent, die geen geld voor hem krijgt, maar hem ook niet hoeft in te schrijven. Het is nadrukkelijk geen proefplaatsing. Inmiddels heeft de vo-school twee straten van zijn huis toegezegd. Ik ben daar ontzettend blij mee. Nu is het de uitdaging om de gemeente te bewegen de uren van de begeleider uit de dagbesteding uit te breiden.

De gemeente vindt dat lastig omdat dan geld voor dagbesteding naar onderwijs gaat. Als het daarop stukloopt, kunnen we het WEL-budget hiervoor inzetten.'

Succesfactoren volgens Gerben:

- Maak gebruik van een sleutelfiguur. Er zijn altijd wel 1 of 2 mensen in wie de jeugdige vertrouwen heeft. Die zijn van cruciaal belang.
- Je moet bij ouders aansluiten ook al heb je een andere zienswijze. Als ouders er niet achter staan, gaat een jeugdige het ook niet voelen.
- Onderwijs toevoegen aan zorg lijkt een sleutel. De leerkracht op de fiets heeft toekomst.

ENTHOUSIASME BIJ LEERPPLICHTPROFESSIONALS

Eerder lieten we in deze nieuwsbrief al enthousiaste leerplichtambtenaren aan het woord over hun deelname aan WEL. Over hoe ze steeds meer mogelijkheden gaan zien, hoe ze de ruimte die de subsidieregeling biedt, benutten en over hoe het project bijdraagt aan de samenwerking met partnerinstellingen. Want, leert WEL, de dynamiek van de samenwerking (of je elkaar 'mag' en het 'kan vinden' met elkaar) bepaalt of je tot een passend onderwijs-zorgaanbod komt.

Op 18 april jl. namen maar liefst 30 leerplichtprofessionals deel aan de workshop van WEL op de werkconferentie van Ingrado. 'Iedereen was zeer enthousiast en betrokken', vertelt Lazlo van Donkelaar die de presentatie gaf. Op tegeltjes noteerden de deelnemers de inspiratie die ze mee naar huis namen.

Ook een presentatie organiseren over WEL? Neem contact op met lazlovandonkelaar@gedragswerk.nl

WEL, the movie

In opdracht van WEL wordt een filmpje gemaakt waarin leerplichtambtenaren vertellen waarom ze meedoen, wat het project de jeugdigen oplevert en wat ze er zelf van leren. De verwachting is dat de film in juni verschijnt. Hou onze LinkedIn-pagina in de gaten!

ELK STAPJE IS ER ÉÉN

In de gemeente Oldambt zijn inmiddels acht jeugdigen in beeld bij WEL in ontwikkeling. Casemanager Daniëlle Vrieze van het Jeugdteam was altijd al betrokken bij thuiszitters en dus lag haar inzet binnen WEL voor de hand. 'Kinderen hebben kleine wensen', zegt zij. 'Wij moeten leren door de ogen van het kind te kijken om hun ontwikkeling te kunnen stimuleren.'

Verhalen genoeg uit het Oosten van de provincie Groningen. En net als elders in het land zijn ze zeer divers. Opvallend is de gemeenschappelijke noemer die voor alle WEL-jeugdigen in deze gemeente geldt: ze groeien op in armoede. De wensdromen hebben dan ook vaak betrekking op iets materieels. 'Je wil niet weten hoeveel spellen ik al heb aangeschaft', zegt Daniëlle. 'En dan bedoel ik niet games, maar gezelschapsspellen: Monopoly, Wie is het?, Stratego. Kinderen willen dat het gezellig is thuis. Een ander kind antwoordde op de vraag wat zijn grootste wens was: "een bon voor de kapper. Dan zit mijn haar ook eens leuk". Een volgende: "Een nieuw trainingspak; dan zie ik er net zo uit als m'n vriendjes". Aan deze wensen kunnen wij tegemoetkomen dankzij het WEL-budget. Ik ben ervan overtuigd dat het bijdraagt aan hun ontwikkeling.'

Fiets

Voor een jongetje van 7 dat al 2 jaar thuiszat, bestond de wensdroom uit 'naar school gaan' en 'een fiets'. Daniëlle: 'Dit kind kwam op zijn 5e met een TLV in het speciaal onderwijs in de stad Groningen terecht. Met het busje was hij 's morgens

2 uur onderweg om daar te komen en 's middags weer 2 uur terug. Dat trok hij met zijn prikkelgevoeligheid niet. En dus kwam hij na 6 weken thuis te zitten en gebeurde er niks meer. Ik geloofde mijn oren niet toen hij bij mij in beeld kwam en ben direct gaan rondbellen. Ik kom zelf uit het onderwijs dus heb een aardig netwerk. Nu is er een reguliere school gevonden in een dorp verderop die het met hem aandurft. Fantastisch! Het kind en zijn ouders zijn zo ontzettend blij. Het vraagt wel wat van de school, want hij heeft totaal geen zitveles, maar het lukt. Vanuit WEL betaalden we een fiets, een grote wens. Nu kan hij zijn actieradius langzaam wat uitbreiden.'

*Zijn grootste wens:
een bon voor de kapper.
Dan zit mijn haar
ook eens leuk*

Werkkleding

Een andere casus van Daniëlle betreft een jongen van 15 die na een pestverleden op de basisschool een enorme angststoornis heeft ontwikkeld. 'Naar school gaan is onmogelijk, hij durft amper nog de deur uit. Om druk van de ketel te halen heeft hij uiteindelijk een vrijstelling 5 onder a gekregen. Zijn wensdroom is "werken in het groen" en "een werkbroek met zakken voor gereedschap, een werkjas en een snoeischaar". Binnen de gemeente ging ik op zoek naar een mogelijkheid om hem het huis uit te krijgen. Collega's van de afdeling Groen willen hem een kans geven. En nu is hij al een aantal keer mee geweest om snoei-afval op te halen en te versnipperen. Het loopt moeizaam omdat zijn angsten vaak de overhand nemen en de wachtlijst voor therapie lang is. Gelukkig is hij binnenkort aan de beurt en ik hoop dat we dan wat stappen kunnen zetten. Vanuit WEL is inmiddels de zo gewenste uitrusting voor hem aangeschaft. Onderwijs is nog ver weg, maar elk stapje is er één.'

Daniëlle is onder de indruk hoe dichtbij en klein de wensen van de kinderen zijn. 'Het leert me nog beter naar hen te luisteren. Zij weten heel goed wat ze nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. Ook leer ik dat in contact blijven en denken in mogelijkheden de sleutels zijn. Ik hoop dat ook het onderwijs op termijn meer buiten de lijntjes zal durven kleuren.'

LEERKRACHT OP DE FIETS

Onderwijs naar zorg brengen, dat is wat de 'leerkracht op de fiets' doet. Er zijn inmiddels verschillende regio's in het land die hiermee experimenteren. Het gaat in alle gevallen om een maatwerktraject waarbij onderwijs wordt toegevoegd aan de context van de jeugdige: op locatie van de dagbesteding,

kinderdagcentrum of zorginstelling, thuis of in de bibliotheek. De ondersteuning vindt plaats op basis van een onderwijs-zorgarrangement met betrokkenheid van het Samenwerkingsverband passend onderwijs. Maar hoe werkt dat precies en vooral, hoe kun je dit maatwerktraject bekostigen? Om een antwoord te vinden op

deze en andere vragen, organiseerde WEL in ontwikkeling een aantal bijeenkomsten waarin ervaringen werden gedeeld en kennis werd uitgewisseld. Op basis van die bijeenkomsten is nu een notitie gemaakt. Je kunt hem vinden op onze [LinkedIn-pagina](#) of opvragen bij lazlovandongelaar@gedragswerk.nl.

STEEKPROEF

Bij een subsidieregeling hoort een steekproef. Bijna 10 procent van de Samenwerkingsverbanden wordt met de steekproef tussentijds bevestigd of zij op koers liggen met het project. Naar aanleiding van de eerste uitvraag is door een aantal SWV's aangegeven niet echt blij te zijn met de benadering en werkwijze. De projectorganisatie van WEL heeft daarop contact gezocht met het ministerie van OCW. Besloten is om de steekproef meer te laten aansluiten bij de bedoeling van de

subsidieregeling: samen ontdekken wat WEL werkt. De SWV's die in eerste instantie zijn benaderd met de vraagstelling 'toon aan...' ontvangen nieuwe vragen ter voorbereiding op het gesprek met DUS-I. Het gaat erom dat je vertelt waar je staat met het project: met hoeveel jeugdigen uit de doelgroep is de reis naar leren en ontwikkelen gemaakt en wat zijn de bevindingen?

Online vragenlijst

Wat is nodig om voor zoveel mogelijk jeugdi-

gen leren en ontwikkelen mogelijk te maken? Alle 116 deelnemende Samenwerkingsverbanden hebben een mail ontvangen met de link naar een korte vragenlijst (5 vragen, kost 2 minuten tijd). Het ministerie van OCW en de projectorganisatie van WEL vragen jullie deze vragenlijst in te vullen. Op basis van jullie antwoorden zetten wij kracht achter wat nodig is om voor zoveel mogelijk jeugdigen leren en ontwikkelen mogelijk te maken.

AGENDA

Reisleidersopleiding:

- 13-6 en 2-7 in Apeldoorn
- 26-9 en 17-10 in Utrecht
- 25-11 en 9-12 in Zwolle

Aanmelden via

lazlovandonkelaar@gedragswerk.nl

Training Het andere gesprek:

Kom in gesprek over kansen op ontwikkeling voor jeugdigen zonder schoolinschrijving.

Aanmelden via

Ingrado - Iedere jongere heeft recht op ontwikkeling

Bij- en meepraatsessie (online, 1 uur)

- 3-6 van 10.00 - 11.00 uur.

Aanmelden via

lazlovandonkelaar@gedragswerk.nl en je ontvangt de Teams-link voor deelname!

Handig! - sessie (online, 1 uur)

21 mei 12.00 - 13.00 uur: Maak werk van onderwijs buiten de schoolmuren: leerkracht op de fiets! Aanmelden kan op lazlovandonkelaar@gedragswerk.nl en je ontvangt de Teams-link voor deelname.

Save the date!

Landelijk Werkatelier:

woensdag 9 oktober, inloop vanaf 9.30 uur, start 10.00 uur, einde 13.30 uur.

Locatie:

Kanaal 30 in Utrecht, goed bereikbaar per OV en met eigen parkeerterrein.

Inhoud:

Stilstaan, terugkijken, vooruitkijken naar het eind van het project en naar hoe verder na het project: wat kan allemaal WEL? En wat hebben we nog nodig... Inspiratie en verbazing over wat we allemaal al doen, kunnen doen en wat WEL kan.